

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

BİYAN - TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no:56363/00)

NİHAİ KARARIN ÖZET ÇEVİRİSİ

STRASBOURG

3 Şubat 2005

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (56363/00) başvuru no'lu davanın nedeni Lazgin Biyan'ın (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na (Komisyon) 25 Haziran 1999 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde İzmir Barosu avukatlarından T. Aslan tarafından temsil edilmektedir.

Başvuran, gözaltında kötü muamelelere maruz kaldığından yakılarak, kendisini yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlık ve tarafsızlıktan yoksun olması nedeniyle ve ceza yargılama usulünün hakkaniyetten uzak olmasından ötürü AİHS'nin 6§§1 ve 3 c) ve d) maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

AİHM 18 Kasım 2002 tarihinde başvuruyu kabuledilebilir bulmuştur.

AİHM İç Tüzüğü'nün 59 § 1 maddesi uyarınca gerek başvuran gerekse Hükümet esas hakkında görüş bildirmişlerdir.

OLAYLAR

1970 doğumlu başvuran halen Aydın Cezaevi'nde tutulu bulunmaktadır.

12 Mart 1997 tarihinde başvuran, Söke Emniyet Müdürlüğü polisleri tarafından yakalanmış, ardından Aydın Emniyet Müdürlüğü'ne götürülerek burada gözaltına alınmıştır. Başvuran hakkında, yasadışı yollarla para toplayıp PKK'ya yardım ve yataklık etmek suçlaması yapılmıştır.

Başvuran gözaltındayken giysilerinin çıkartıldığını, kendisine elektroşok uygulandığını, cop ve hortumla dövüldüğünü ve ifade vermesi için ölümle tehdit edildiğini dile getirmiştir. Sonuçta başvuran tüm belgeleri okumadan imzalamıştır.

Başvuran gözaltındayken birçok kez doktor tarafından muayene edilmiş, 12 Mart 1997 ve 14 Mart 1997 tarihlerinde düzenlenen sağlık raporlarına göre başvuranın bedeninde herhangi bir şiddet izi tespit edilememiştir.

14 Mart 1997 tarihinde başvuran PKK faaliyetlerini desteklemekle sorumlu bir komitenin üyesi olduğunu itiraf etmiştir.

17 Mart 1997 tarihinde saat 8:45'te Aydın Emniyet Müdürlüğü'nde düzenlenen ve başvuranın imzasını taşıyan tutanakta, başvuranın vücudunda görülebilir şiddet izlerine rastlandığı belirtilerek bunun, sözkonusu kişinin endişe altındayken giysilerinin düğme ve fermuarını kullanarak kendisi tarafından kasti olarak gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Aynı gün saat 9:25'te başvuran adli tıp doktoru tarafından muayene edilmiş ve düzenlenen raporda ilgili kişinin vücudunun çeşitli bölgelerinde farklı büyüklük ve renklerde birçok lezyon tespit edildiği belirtilmiştir. Adli tabip sözkonusu lezyonların başvuranın hayatını tehlikeye atacak boyutta olmadığını, buna iki günlük rapor verilebileceğini ve yaraların beş gün içinde iyileşebileceği sonucuna varmıştır.

Yine 17 Mart 1997 tarihinde saat 16'da başvuran bir kez daha doktor kontrolünden geçmiş ve sözkonusu kişinin karın ve göğüs bölgesinde farklı büyüklüklerde birçok lezyon ile başında ve alnında sıyrıklar tespit edilmiştir.

Aynı gün polis memurları tarafından, vücudundaki şiddet izlerinin nedeni hakkında başvuranın ifadesi alınmıştır. Başvuran ifadesinde bu izlerin, hücrelerinde kendine zarar vermek için pantolon düğmelerini ve fermuarını kullanarak uyguladığı şiddetten kaynaklandığını beyan etmiştir. Diğer yandan başvuran askerliğini yaparken de kendisini kasten yaraladığı için psikolojik tedavi gördüğünü eklemiştir.

Başvuran gözaltında avukat yardımından yararlanamamıştır.

18 Mart 1997 tarihinde Söke Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenen başvuran Emniyet Müdürlüğü'ndeki ifadesini bazı bölümlerini geri alarak, gizli veya PKK'ya ait bir komiteye üye olduğunu ve herhangi bir illegal faaliyete karıştığını reddetmiştir. Başvuran, gözaltındayken duyduğu endişeden dolayı kendi kendini yaraladığını da eklemiştir.

Aynı gün Söke Sorgu Hakimliği'ne çıkarılan başvuran hakkında tutuklu yargılama kararı verilmiştir. Başvuran Cumhuriyet Savcısı önünde verdiği ifadeyi burada yinelemiştir.

Başvuran, Cumhuriyet Savcısı ve Sorgu Hakimi tarafından ifadesi düzenlenirken şube komiseri ve üç polis memurunun yanında olduğunu ileri sürmektedir.

İzmir DGM Cumhuriyet Başsavcısı 3 Nisan 1997 tarihli iddianamesiyle başvuran hakkında yasadışı örgüte üye olmak suçundan Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2 maddesi ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca ceza davası açmıştır.

26 Haziran 1997 ve 5 Mayıs 1998 tarihlerindeki Devlet Güvenlik Mahkemesi'ndeki duruşmalarda başvuran masum olduğunu ileri sürmüştür. Başvuran gözaltında kötü muamelelere maruz kaldığını ve Emniyet Müdürlüğü'nde hazırlanan ifadeyi imzalamak zorunda bırakıldığını iddia ederek şiddet izlerine kendisinin neden olduğunu tespit eden 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanağına itiraz etmiştir.

21 Mayıs 1998 tarihinde, aralarında askeri bir hakimin de bulunduğu Devlet Güvenlik Mahkemesi Heyeti başvuranı, Türk Ceza Kanunu'nun 168 § 2 ve 3713 sayılı Kanunun 5. maddesi uyarınca oniki yıl altı ay hapis cezasına mahkum etmiştir. DGM kararını desteklemek için özellikle M.T. adlı tanığın istinabe makamı tarafından alınan ifadesini gözönünde bulundurmuştur. Diğer yandan başvuranın ispatla yükümlü olduğu diğer kanıtlar gözönünde bulundurulduğunda, DGM, sanığın savunma araçlarının reddedilmesinin uygun olacağına kanaat getirmiştir. Ayrıca DGM kararında, sağlık raporları ile 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanağına yer vermiştir.

Başvuran Yargıtay'a vermiş olduğu tarihi belirtilmeyen savunma dilekçesinde, kendisini gözaltında tutan polis memurlarının zorla ifade almak için kötü muamelede bulduklarını ileri sürmüştür.

23 Şubat 1999 tarihinde Yargıtay 21 Mayıs 1998 tarihli kararı onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'İNİN 3. MADDESİ'NİN İHLALİ HAKKINDA

Başvuran gözaltında kötü muamelelere maruz kaldığını iddia ederek AİHS'nin 3. maddesine gönderme yapmaktadır.

A. Kabul edilebilirlik Hakkında

Hükümet altı ay kuralına uyulmadığı itirazını dile getirmektedir. Başvuran, gözaltında kötü muameleyle maruz kaldığını DGM önünde ilk kez iddia ettiği 26 Haziran 1997 tarihinden itibaren altı ay içinde AİHM'ye gitmiş olmalıydı. DGM'nin kötü muamele iddialarını dikkate

almadığı bu tarihte başvuranın bu hukuki yolun etkisiz olduğunun farkına varmış olması gerekirdi.

Başvuran Hükümet'in bu savına itiraz ederek aleyhinde başlatılan cezai usul işlemleri süresince iddialarını birçok kez dile getirdiğini ileri sürmektedir.

AİHM, AİHS'nin 35. maddesinde öngörülen altı ay kuralının bir adli güvenlik unsuru olduğunu hatırlatır. Bu kural aynı zamanda ilgili kişiye, AİHM'ye başvuru yapma olanağı üzerine düşünmesini ve yapacağı başvurunun içeriğini belirlemesini sağlayacak bir süre tanıma ihtiyacına verilmiş bir cevaptır. O halde sözkonusu kural, AİHM tarafından uygulanan denetim açısından bir zaman sınırını ifade etmekte ve hem bireylere hem de Devlet makamlarına, aşıldığı takdirde sözkonusu denetimin artık mümkün olmadığı süreyi işaret etmektedir (*Hulki Güneş-Türkiye* (karar), no:28490/95, 9 Ekim 2001).

AİHM diğer yandan, iç hukuk yollarının veya nihai kararın bulunmaması durumunda, altı aylık süreyi, başvuruda suç sayılan fiilin işlenmesinden itibaren başlayacak şekilde değerlendirmektedir. Bu ilke, başvuranın bir iç hukuk yolunu kullanıp ancak daha sonrasında bu hukuk yolunu etkisiz kılan koşulları fark ettiğinde ya da fark etmiş olması gerektiğinde istisnai olarak yeniden değerlendirilebilir. Böylesi bir durumda altı aylık süre, başvuranın bu koşulların farkına vardığı veya farkına varmış olması gerektiği tarihten itibaren hesaplanabilir (*Bayram ve Yıldırım-Türkiye* (karar), no: 38587/97, 29 Ocak 2002, et *Ö.Ö. ve S.M.-Türkiye* (karar), no: 31865/96, 28 Mayıs 2002).

AİHM 26 Haziran 1997 tarihinde, başvuranın DGM önüne çıktığı ilk fakat davanın incelendiği ikinci duruşmada, gözaltında kötü muamelelere maruz kaldığını ve vücudundaki şiddet izlerine kendisinin neden olduğunu belirten 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanağının kendisine zorla imzalatıldığını iddia ettiğini gözlemlemektedir. Başvuran bu iddiasını 5 Mayıs 1998 tarihindeki duruşmada yinelemiştir. DGM 21 Mayıs 1998 tarihli kararında, sağlık raporları ile 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanaklarına değinmiş ve başvuranın beyanlarını resmi şikayet olarak değerlendirmemiştir. Başvuran son olarak iddialarını Yargıtay'a verdiği dilekçede de dile getirmiş fakat bu da boşa çıkmış ve Yargıtay 21 Mayıs 1998 tarihli kararı onayarak ilgili kişinin iddialarına cevap vermemiştir.

Dosyadaki tüm unsurlar dikkate alındığında AİHM, kendisine başvuru yapmadan önce iç makamlar nezdinde yinelediği başvurularının sonucunu bekleyen başvuranın, tıbbi delillerle desteklenen iddiaları hakkında yürütülen ceza usul işlemleri süresince sürekli resmi soruşturma açılmasını sağlamaya çalıştığından dolayı kusurlu bulunamayacağı kanaatindedir. Bundan yola çıkarak AİHM, mevcut davaya ait özel koşulları içinde, altı aylık sürenin başvuranın iç hukuk yollarının işlevsiz kaldığını anladığı 23 Şubat 1999 tarihli Yargıtay kararından itibaren işlemeye başladığı sonucuna varmıştır. Başvuru 25 Haziran 1999 tarihinde, yani bu kararı takiben altı aylık bir süre içinde yapılmıştır. Dolayısıyla AİHM Hükümet'in itirazını reddetmiştir.

AİHM, tarafların ileri sürdüğü argümanların tümü ışığı altında, sözkonusu şikayetin olaylar ve hukuk açısından, başvuru incelemesinin şu anki aşamasında çözüme kavuşturulamayan fakat esastan incelemeyi zorunlu kılan ciddi problemler ortaya çıkardığı kanaatindedir. Sonuç olarak, başvurunun bu kısmı, AİHS'nin 35 § 3 maddesindeki anlamıyla açıkça dayanaktan yoksun olarak ilan edilemez. Başka hiçbir kabuledilemezlik gerekçesi bulunmamaktadır.

B. Esas Hakkında

Başvuran kendisini gözaltında tutan polis memurları tarafından kötü muameleye maruz bırakılarak, giysilerinin çıkartıldığını, kendisine elektroşok uygulandığını, cop ve hortumla dövüldüğünü ve ölümle tehdit edildiğini iddia etmektedir. Başvuran iddialarını, gözaltında bulunduğu sırada düzenlenen sağlık raporlarını göstererek desteklemektedir.

Hükümet kötü muamele iddialarının dayanaktan yoksun olduğunu ileri sürmekte ve başvuranın vücudundaki gözle görülebilir izlerin, kendine zarar vermek için hücrelerinde pantolon düğmelerini ve fermuarını kullanarak uyguladığı şiddetten kaynaklandığını beyan etmiş olduğu 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanağına işaret etmektedir.

Başvuran bu sava karşı çıkmakta 17 Mart 1997 tarihli ifade tutanağını, kendisini gözaltında tutan polis memurlarının zorlaması altında imzaladığını ileri sürmektedir.

AİHM, bir kimsenin gözaltındayken, tamamen polis memurlarının denetimi altında olduğu halde yaralanması durumunda, bu süre içinde meydana gelen her türlü yaralanmanın güçlü maddi karinelere yol açtığını hatırlatır (*Salman-Türkiye* [GC], no: 21986/93, § 100, CEDH 2000-VII). Dolayısıyla Hükümet sözkonusu yaralanmaların nedeni hakkında makul bir açıklama sağlamalı ve başvuranın iddiaları, özellikle de sağlık raporları hakkında şüphe uyandıracak olayları tespit eden kanıtlar üretmelidir (Bkz., diğerleri arasında, *Tekin-Türkiye*, 9 Haziran 1998, *Derleme Hükümler ve Kararlar* 1998-IV, ss. 1517-1518, §§ 52-53, *Labita-İtalya* [GC], n° 26772/95, § 120, CEDH 2000-IV, *Selmouni-Fransa* [GC], n° 25803/94, § 87, CEDH 1999-V, *Berktaş -Türkiye*, n° 22493/93, § 167, 1 Mart 2001, *Altay -Türkiye*, n° 22279/93, § 50, 22 Mayıs 2001, et *Esen -Türkiye*, n° 29484/95, § 25, 22 Temmuz 2003).

AİHM başvuranın özgürlüğünden yoksun bırakılmasının hemen başlangıcında önce 12 Mart 1997 tarihinde saat 14:00 ve 23:45'te olmak üzere iki kez, ardından 14 Mart 1997 tarihinde saat 15:10'da sağlık kontrolünden geçtiğini ve bu tarihte düzenlenen sağlık raporlarının, ilgili kişinin vücudunda herhangi bir şiddet izine rastlanmadığını kaydettiğini hatırlatır. Buna karşılık 17 Mart 1997 tarihinde önce saat 9:25'te ardından saat 16:00'da yapılan muayeneler sonucunda düzenlenen raporlara göre başvuranın karın, sırt ve göğüs bölgesinde farklı büyüklük ve renkte birçok ekimotik lezyon ile başında ve alnında sıyrıklar tespit edilmiştir.

AİHM, sağlık raporları arasındaki uyumsuzluğa Hükümet tarafından getirilen tek açıklamanın, başvuranın yaralanmalarına kendisinin neden olduğunu beyan ettiği 17 Mart 1997 tarihli ve kendi imzasını taşıyan ifade tutanağı olduğunu not eder. Öte yandan AİHM, bu ifade tutanağının gözaltı süresinde düzenlendiğini ve özellikle gözaltından sorumlu polis memurları tarafından imzalandığını gözlemlemektedir. Avukat yardımından yararlanmadan polis memurlarının elinde tutulu bulunan başvuranın içinde bulunduğu hassas durum gözönüne alındığında ve ilgili kişinin Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne ilk çıkışında, sözkonusu ifade tutanağını baskı altında imzalamış olduğunu beyan ettiği dikkate alındığında, Hükümet tarafından ileri sürülen ifade tutanağı tek başına makul ve tatmin edici bir açıklama olarak kabul edilemez.

Ayrıca AİHM, başvuranın ceketinin düğmelerini ve pantolonunun fermuarını kullanarak, vücudunun çeşitli bölgelerinde, özellikle de sırtında 2 cm eninde ve 10-15 cm boyunda lezyonlara nasıl sebebiyet verdiği sorusunu merak etmektedir. AİHM'ye göre böylesine ciddi boyuttaki yaralanmalara Hükümet kendisinden beklenen açıklamaları getirememiştir.

AİHM, takdirine sunulan unsurların tümünü ve Hükümet tarafından makul bir açıklama getirilemeyeşini dikkate alarak, mevcut davada, sağlık raporlarında saptanan izlerin, başvurana gözaltındayken uygulanan insanlık dışı, aşağılayıcı ve sorumluluğu Devlet'e ait olan muameleden kaynaklandığını tespit etmiştir.

Dolayısıyla AİHM, AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.

II. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLALİ HAKKINDA

Başvuran kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bünyesinde bir askeri hakim bulunmasından dolayı "bağımsız ve tarafsız bir mahkeme" tarafından adilce yargılanmadığı iddiasında bulunmaktadır. Başvuran aynı zamanda, gözaltında avukat yardımından yararlanmadığı, aleyhindeki tanıkları sorgulayamadığı ve lehte tanıkların Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından dinlenmediği gerekçesiyle, DGM önündeki ceza yargılama usul işlemlerinin hakkaniyete uygun olmadığından yakınmaktadır. Bu itibarla başvuran AİHS'nin 6 § 1 ve 3 c) ve d) maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

A. Kabul edilebilirlik Hakkında

AİHM, içtihatlarından doğan kriterler ışığında (Bkz., *Çıraklar-Türkiye*, 28 Ekim 1998, *Derleme Hükümler ve Kararlar* 1998-VII) ve elindeki mevcut unsurların tümü gözönüne alındığında, AİHS'nin 6. maddesine dayanan şikayetlerin esaslı incelenmesi gerektiği kanaatine varmıştır. AİHM sözkonusu şikayetlerde hiçbir kabul edilemezlik gerekçesi ile karşılaşılmadığını tespit etmiştir.

B. Esas Hakkında

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Hakkında

AİHM daha önce buna benzer şikayetlerin dile getirildiği birçok dava incelediğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını ortaya koymaktadır (Bkz. adigeçen *Özel*, § § 33-34, ve adigeçen *Özdemir* § § 35-36).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, "ulusal güvenliğe" ilişkin suçlardan ötürü DGM'de yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakim yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, DGM'nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında sebepsiz bir yargı kararı almasından haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir (*Incal –Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar, *Derleme* 1998-IV, s. 1573, § 72).

AİHM, başvuruları yargılayıp mahkum eden İzmir DGM'nin AİHS'nin 6 § 1 maddesinde yer alan bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Cezai Yargılama Usullerinin Adilliği Hakkında

AİHM, daha önceki benzer davalarda da dile getirildiği üzere, tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun bir mahkemenin, hiçbir surette, yargı yetkisi altındaki kişilere adil bir yargılama süreci temin edebileceğinin varsayılmayacağını hatırlatır.

Başvuranın, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde görülmesi hakkının ihlal edildiği tespiti ışığında, AİHM, diğer şikayetlerin incelenmesine gerek olmadığı kanaatine varmıştır (Bkz. diğerleri arasında adigeçen *Çıraklar* kararı, §§ 44-45).

III. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

AİHS’nin 41. maddesinde belirtilen unsurlar.

A. Maddi ve Manevi Tazminat

Başvuran hapsedilmesinden kaynaklanan mesleki gelir kaybına tekabül eden 20.000 (yirmi bin) Euro değerinde bir maddi zarara uğradığını iddia etmektedir.

Hükümet bu iddialara karşı çıkmaktadır.

İddia edilen maddi tazminata ilişkin olarak AİHM, şayet AİHS ihlal edilmemiş olsaydı DGM önündeki cezai yargılama sürecinin sonucunun ne olacağına dair spekülasyon yapılamayacağını belirterek, başvurana bu yönde bir tazminat ödenmesine gerek olmadığına karar vermiştir (Bkz, *Findlay-Birleşik Krallık* kararı, 25 Şubat 1997, Derleme 1997-I, s.284, § 85).

Manevi tazminat hususunda ise AİHM, başvuran hakkında DGM tarafından verilen mahkumiyet kararına ilişkin olarak bir ihlalin varlığının saptanmasının, iddia edilen manevi zarar için başlı başına adil tazmin teşkil ettiği kanaatindedir (Bkz., adigeçen *Çıraklar*, s. 3074, § 49). Diğer yandan AİHM, başvuranın gözaltında maruz kaldığı kötü muameleler nedeniyle manevi zarara uğradığını hatırlatarak, AİHS’nin 41. maddesi gereğince hakkaniyete uygun olarak başvurana 9.000 (dokuzbin) Euro manevi tazminat verilmesinin uygun olduğuna kanaat getirmiştir.

AİHM bir başvuran hakkında verilen mahkumiyet kararının, Sözleşme’nin 6 § 1 maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, başvuranın gecikmeksizin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından yeniden yargılanması olacağı kanaatine varmıştır (*Gençel-Türkiye*, no: 53431/99, § 27, 23 Ekim 2003).

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, AİHM ve yerel mahkemeler nezdinde yaptığı masraf ve harcamalar için 5.000 (beşbin) Euro tazminat talebinde bulunmaktadır.

Hükümet bu iddiaya karşı çıkmaktadır.

AİHM, mevcut unsurları ve bu konudaki içtihadı dikkate alarak, tüm masraflar için başvurana 3.000 (üçbin) Euro ödenmesinin makul olacağına ve ödeme yapılırken bu meblağdan Avrupa Konseyi tarafından sağlanan 685 (altıyüzotuz) Euro tutarındaki adli yardımın düşürülmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı % 3 'lük bir faiz oranının uygulanacağını belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun *kabuledilebilir olduğuna*;
2. AİHS'nin 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğinden yoksun olması nedeniyle AİHS'nin 6 § 1 maddesinin *ihlal edildiğine*;
4. AİHS'nin 6. maddesine dayanan diğer şikayetlerin incelenmesine *gerek görülmediğine*;
5. AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edildiği tespitinin iddia edilen manevi zarar için başlı başına yeterli bir *adil tazmin sağladığına*;
6. a) AİHS'nin 44 § 2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, Savunmacı Hükümet'in başvurana ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden TL.'ye çevrilmek üzere,
 - i. manevi tazminat için 9.000 (dokuzbin) Euro *ödemesine*,
 - ii. Avrupa Konseyi tarafından verilen 685 (altıyüzseksenbeş) Euro tutarındaki adli yardım düşüldükten sonra masraf ve harcamalar için 3,000 (üçbin) Euro *ödemesine*;
 - iii. KDV, pul, harç ve masrafların yukarıdaki miktarlara *yansıtılabilmesine*;b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Hükümetin, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizi uygulamasına;

5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 3 Şubat 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.